

Jak zastąpić lub uzupełnić *Edukację zdrowotną* i lukę po *WDŻ*?

List otwarty Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej do rodziców, szkół i samorządów z propozycją konstruktywnego podejścia do zaistniałej sytuacji.

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do uważnego przeczytania tego listu i podjęcia konkretnego działania.

Rodzicu, możesz zainteresować listem i zawartymi w nim propozycjami Radę Rodziców i dyrekcję szkoły.

Dyrektorze szkoły, samorządowcu, możesz podjąć starania na rzecz realizacji jednej z propozycji profilaktycznych przedstawionych przez nas lub innej wybranej przez siebie.

Decyzją MEN wycofano z polskich szkół zajęcia *Wychowania do życia w rodzinie*, aby zastąpić je nowym przedmiotem pod nazwą *Edukacja zdrowotna*. Decyzja o likwidacji *WDŻ*, a także sposób wprowadzenia *Edukacji zdrowotnej* i jej zakres treściowy wzbudziły szereg kontrowersji. W efekcie uczniowie nie mają już możliwości skorzystania z zajęć *WDŻ*, a udział uczniów w zajęciach nowego przedmiotu jest bardzo zróżnicowany. W części szkół na zajęcia *Edukacji zdrowotnej* zapisana jest większość uczniów, w części mniejszość, a w części szkół tych zajęć w ogóle nie ma. Należy pamiętać, że nawet w tych szkołach, w których frekwencja na nowym przedmiocie będzie wysoka, nie ma żadnych wiarygodnych przesłanek ani dowodów wskazujących na to, że wdrażana koncepcja *Edukacji zdrowotnej* doprowadzi do osiągnięcia realnych, prozdrowotnych efektów (nie przeprowadzono odpowiednich badań ani pilotaży).

Dyskusja publiczna wokół *Edukacji zdrowotnej* i *Wychowania do życia w rodzinie* nie jest zakończona. Nie wiemy czy i kiedy uda się wypracować lepsze, bardziej kompromisowe rozwiązania. Jest ważne, aby ten przejściowy okres nie doprowadził do powstania luki w działaniach profilaktycznych i nie odbił się na pogorszeniu stanu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Środkiem zaradczym może być zaplanowanie działań dostosowanych do potrzeb rozwojowych uczniów i do specyfiki danej szkoły.

Przypominamy, że w Polsce od ponad 30 lat istnieje stopniowo rozbudowywany system profilaktyki problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Na system ten składa się m.in.:

- szereg programów profilaktycznych dla różnych grup wiekowych i różnych typów odbiorców, z których wiele opartych jest na najnowszej wiedzy o skutecznych strategiach profilaktycznych, a których część została także zweryfikowana w badaniach ewaluacyjnych pokazujących poziom i zakres ich skuteczności;
- rosnący zbiór programów profilaktycznych wpisanych do „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego” prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji i Instytutem Psychiatrii i Neurologii (<https://programyrekomendowane.pl/>);
- ustawowy obowiązek opracowywania przez szkoły szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych opartych na przeprowadzonej diagnozie;

- rozwinięta sieć organizacji pozarządowych, placówek profilaktycznych i badawczo-wdrożeniowych tworzących programy profilaktyczne i wdrażających je poprzez szkolenie kadr szkolnych lub bezpośrednią realizację, a także wspierających szkoły i gminy w przeprowadzaniu miarodajnej, poprawnej metodologicznie diagnozy;

W aktualnej sytuacji, pełniejsze wykorzystanie istniejących zasobów polskiego systemu profilaktyki może w znacznej mierze uzupełnić lukę profilaktyczną wynikającą z likwidacji *WDŻ* i ograniczonego uczestnictwa w obecnie wdrażanej wersji *Edukacji zdrowotnej*.

Jedną z instytucji, które od wielu lat współtworzą polski system profilaktyki poprzez prowadzenie badań naukowych, a także opracowywanie i wdrażanie skutecznych programów profilaktycznych jest Instytut Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN). Cechą wyróżniającą nasze badania i działania jest zintegrowane podejście do profilaktyki, które opiera się na zdiagnozowaniu szerokiego spektrum problemów i potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, zrozumieniu współzależności między nimi i wykorzystaniu tej wiedzy w praktyce. O dorobku naszego Instytutu świadczą m.in. liczne raporty i ekspertyzy dotyczące profilaktyki problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży opracowywane za zamówienie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (<https://ipzin.org/raporty-i-ekspertyzy/>).

Jeśli zainteresuje Cię któraś z poniższych propozycji, zapraszamy wejścia na wskazany link lub do kontaktu z biurem IPZIN: nr. tel. 692-822-302, mail: biuro@ipzin.org

Propozycje profilaktyczne dla uczniów, szkół i samorządów

Propozycje Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej obejmują cały wachlarz narzędzi, dzięki którym szkoła może w prosty sposób przeprowadzić profesjonalną diagnozę oraz podjąć praktyczne działania poprzez realizację sprawdzonych programów profilaktycznych. Część tych narzędzi i programów jest wdrażana przez kadrę szkolną po przeszkoleniu przez specjalistów IPZIN, a część jest realizowana przez profesjonalnych trenerów profilaktyki zintegrowanej. Niektóre programy koncentrują się głównie na wzmacnianiu odporności psychicznej i zapobieganiu uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym, a inne dodatkowo podejmują wybrane zagadnienia z obszaru wychowania do życia w rodzinie.

Jeśli szukasz szybkiej profesjonalnej diagnozy dla szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej wraz z programem wzmacniającym odporność psychiczną, weź pod uwagę program...

Nawigacja w każdą pogodę to program badawczo-profilaktyczny do samodzielnego wykorzystania przez kadry szkół podstawowych i ponadpodstawowych w oparciu o nowoczesną i intuicyjną aplikację internetową. Umożliwia on wykonanie autodiagnozy środowiska szkolnego (raport w ciągu 48 godzin) oraz realizację działań profilaktycznych opartych na wynikach tej diagnozy, a więc dokładnie dopasowanych do potrzeb środowiska tej konkretnej szkoły. Program realizuje cele i zadania profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowia psychicznego. Jego zadaniem jest wzmocnienie naturalnych zasobów odporności i radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i kryzysowymi (zasobów osobistych, rodzinnych i środowiskowych). Program pomaga w budowaniu dobrych relacji między uczniami, rodzicami i nauczycielami.

<https://ipzin.org/nawigacja-w-kazda-pogode/>

Jeśli szukasz sprawdzonego programu dla szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej, który wzmacnia dobry klimat klasy i uczy otwartej, wspierającej rozmowy o sprawach i problemach uczniów, zainteresuj się programem...

Trzy Koła to program stworzony z myślą o wzmacnianiu więzi społecznych pomiędzy nauczycielami i uczniami, szkołą i rodzicami. Program pomaga w budowaniu pozytywnego klimatu klasy i szkoły, zwiększa poczucie bezpieczeństwa i poczucie własnej wartości u uczniów, a także uczy otwartej, konstruktywnej rozmowy na trudne tematy. Jego bezpośrednimi realizatorami są odpowiednio przeszkoleni wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholodzy i pedagodzy szkolni, którzy prowadzą program z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Program powstał w Fundacji Wychowawców i Młodzieży „Prom”, która przekazała IPZIN opiekę nad nim. Jest on wpisany do „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego” prowadzonego przez KCPU, ORE i IPiN.

https://ipzin.org/trzy_kola/

Jeśli szukasz skutecznego programu profilaktycznego dla 14-16 latków, który zapobiega różnym zachowaniom ryzykownym, a dodatkowo przygotowuje do budowania trwałych związków i realizuje cele wychowania do życia w rodzinie, pomyśl o zaproszeniu programu...

Archipelag Skarbów® to program profilaktyki zintegrowanej przeznaczony dla najstarszych uczniów szkoły podstawowej i młodszych szkoły ponadpodstawowej. Program odwołuje się do marzeń i celów życiowych młodych ludzi związanych ze szczęściem w miłości i życiu osobistym oraz pomaga uporządkować trudne emocje związane z okresem dojrzewania. W świetle badań, skutecznie wpływa na młodzież w obszarze profilaktyki uzależnień i korzystania z substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania seksualizacji i przedmiotowemu traktowaniu seksualności, motywuje do czekania z kontaktami seksualnymi oraz przekazuje wiedzę o miłości i budowaniu trwałych związków. Program wskazuje drogę, która pomaga w realizacji najgłębszych celów życiowych, w tym związanych z przyszłą rodziną. Jest realizowany wyłącznie przez certyfikowanych trenerów IPZIN. Program jest wpisany do „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego” prowadzonego przez KCPU, ORE i IPiN.

Opis programu:

<https://ipzin.org/archipelag-skarbow/>

Kontakt z certyfikowanymi realizatorami programu Archipelag Skarbów z podziałem terytorialnym:

<https://zamowienia.archipelagskarbow.eu/mapa>

Jeśli szukasz programu profilaktyki zintegrowanej dla 12-13 latków, który uczy odkrywania i realizacji mądrych celów życiowych, zapobiega zachowaniom ryzykownym, uczy przewyżczać trudności okresu dojrzewania i zawiera inne istotne elementy wychowania do życia w rodzinie, przyjrzyj się programowi...

Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa to program profilaktyki zintegrowanej wspierający rozwój młodzieży we wczesnej fazie okresu dojrzewania. Jest on przeznaczony dla uczniów klas 5 – 7 szkół podstawowych, ich rodziców i nauczycieli. Celem programu jest nauka radzenia sobie z trudnościami dojrzewania i wzmocnienie u młodzieży odporności psychicznej. Wykorzystując bogatą scenografię i wachlarz metod aktywizujących program uczy wierności mądrym zasadom życiowym i pomaga ćwiczyć kompetencje potrzebne do wyboru pozytywnego kierunku w życiu. Podczas zajęć młodzież trenuje umiejętność odróżniania dobra od zła, prawdy od fałszu, spraw ważnych od nieważnych, a także umiejętność asertywnego zachowania w sytuacji namowy do przemocy, łamania prawa, używania narkotyków, papierosów, dopalaczy, alkoholu czy pornografii. Program wzmacnia rolę rodziny w oczach dzieci oraz ugruntowuje autorytet rodziców oraz nauczycieli. Jest realizowany wyłącznie przez certyfikowanych trenerów IPZIN.

<https://ipzin.org/gwiazda-mocy/>

Kontakt z certyfikowanymi realizatorami programu Gwiazda Mocy z podziałem terytorialnym (za pośrednictwem mapy programu Archipelag Skarbów):

<https://zamowienia.archipelagskarbow.eu/mapa>

Jeśli szukasz pogłębionej, profesjonalnej diagnozy problemów i potencjału młodzieży ze szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej, prowadzona w zgodzie z zasadami etyki badań wśród młodzieży, dowiedz się więcej o badaniu...

Diagnoza problemów i pozytywnego potencjału młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej to stacjonarne badania diagnostyczne oparte na autorskiej metodologii badań nad młodzieżą rozwijanej przez ekspertów IPZIN od 2002 roku i nieustannie doskonalonej. Raporty przygotowywane dla każdej szkoły oddzielnie ukazują bardzo szeroki przekrój problemów młodzieży i jej pozytywnego potencjału. Wyniki diagnozy umożliwiają lepsze poznanie siły oddziaływania kluczowych czynników ryzyka i czynników chroniących powiązanych z problemami i zachowaniami ryzykownymi młodzieży. Dzięki regularnemu badaniu dużych grup młodzieży (kilka/kilkanaście tysięcy uczniów rocznie) dysponujemy szeroką bazą do porównań, co umożliwia nam formułowanie wniosków z badań w sposób przydatny dla szkolnych specjalistów i nauczycieli, ale także dla urzędników samorządowych odpowiedzialnych za zdrowie, wychowanie i bezpieczeństwo młodzieży.

<https://ipzin.org/diagnoza/>

Jeśli szukasz sposobu na to, by w Twojej gminie lub Twoim powiecie zwiększyć skuteczność działań i poprawić jakość współpracy wokół spraw związanych z wychowaniem i profilaktyką problemów dzieci i młodzieży, zaproponuj organizację warsztatów ...

Siedem dźwigni skutecznej profilaktyki to warsztaty szkoleniowe dla samorządów, których celem jest dążenie do racjonalizacji zarządzania wychowaniem i profilaktyką na poziomie lokalnym oraz optymalizacja współpracy w tym obszarze pomiędzy organami samorządowymi, placówkami oświatowymi, społecznością lokalną, organizacjami pozarządowymi i organami państwa. Jest to cenna i sprawdzona propozycja dla miast, gmin i powiatów, którym zależy na budowaniu skutecznej, długofalowej strategii wspierania rozwoju młodzieży, przeciwdziałania problemom i zachowaniom ryzykownym młodzieży, zapobiegania depopulacji wynikającej z opuszczania środowiska lokalnego przez młodych.

<https://ipzin.org/7-dzwigni-skutecznej-profilaktyki/>

Więcej informacji o działaniach Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej można znaleźć na: www.ipzin.org

Fundacja Instytut Profilaktyki Zintegrowanej

dr Szymon Grzelak - prezes Zarządu

mgr Dorota Żyro – wiceprezes Zarządu